

Uskomuksia urtikariasta – Mikä on totta ja mikä tarua?

Urtikaria eli nokkosihottuma on monille nimenä tuttu, mutta sen oireista ja hoidosta saattaa liikkua ristiriitaista tietoa. Tähän artikkeliin on koottu joitakin väittämiä ja vastauksia urtikariasta. Aiheuttaako urtikaria mustelmia, entä miten nokkoset liittyvät asiaan?

Nokkosihottumaa esiintyy vain lapsilla.

Tarua. Urtikaria eli nokkosihottuma on varsin yleistä kaikenikäisillä. 10–20 prosenttia suomalaisista kärsii urtikariaoireista ainakin kerran elämässään. Lyhytkestoinen urtikaria on hieman yleisempää lapsilla kuin aikuisilla, mutta yksiselitteisesti lasten oireeksi sitä ei voi määritellä.¹

Urtikarian oireita lääkitään ulkoisesti voiteilla ja rasvoilla.

Tarua. Urtikarian oireisiin käytetään sisäisesti antihistamiinia, josta on apua suurimmalle osalle oireilijoista. Antihistamiinit eivät kuitenkaan tehoa angioödeemaan eli ihon ja limakalvojen syvempään turpoamiseen, jota joillakin esiintyy urtikarian yhteydessä.²

Nokkosihottuma voi tarttua ihmisestä toiseen.

Tarua. Nokkosihottuma on usean eri tekijän synnyttämä oirekirjo, jonka syy jää useimmiten tuntemattomaksi. Oireilun laukaisijana saattaa olla jokin tavallinen virus tai esimerkiksi allerginen reaktio.³ Joskus oireilun voi aiheuttaa ulkoinen ärsyke, kuten hankaus ihoalueella.¹ Nokkosihottuma ei ole tarttuvaa.³

Urtikariapaukamet nousevat aina samaan paikkaan ja pysyvät siinä pitkään.

Tarua. Urtikariapaukammat voivat vaihdella paikkaa. Jos paukammat pysyvät samassa kohdassa yli vuorokauden, on kyse todennäköisesti jostain muusta kuin urtikariasta.³

Urtikarian oireita saa nokkosista.

Tarua. Nimestään huolimatta nokkosella ei ole urtikarian kanssa muuta tekemistä kuin se, että oireisiin liittyvät paukammat muistuttavat nokkosen polttaman aiheuttamia paukamia.¹

Urtikaria jättää iholle arpia.

Tarua. Nokkosihottuman yhteydessä iholle nousevat paukammat laskevat nopeasti eivätkä jätä jälkeensä arpia. Rajussa nokkosihottumassa paukammat voivat vuotaa hieman verta ja aiheuttaa mustelman, mutta pysyviä jälkiä niistä ei jää.³

REFERENCES (References and reference numbers only for approval, not to be published on the website)

1. Allergia-, iho- ja astmaliitto ry. Urtikaria eli nokkosihottuma.
<https://www.allergia.fi/iho/ihosairaudet/urtikaria/#39ab4665>
(Haettu 1.10.2024).
2. Allergia-, iho- ja astmaliitto ry. Urtikarian hoito.
<https://www.allergia.fi/iho/ihosairaudet/urtikaria/urtikarian-hoito/#39ab4665>
(Haettu 1.10.2024).
3. Duodecim. Nokkosihottuma eli urtikaria.
https://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk00458
(Haettu 1.10.2024).